

Tillsyn av kommunens myndighetsutövning för barn och unga samt kommunens och nämndens egenkontroll inom området

Detta formulär är utformat för kommunens redovisning av åtgärder med anledning av det beslut med begäran om återredovisning som Inspektionen för vård och omsorg (IVO) fattat i tillsynen av Lekebergs kommun.

Redovisningen kommer att utgöra underlag för IVO:s fortsatta bedömning i ärendet.

Vid kontakt med IVO, ange diarienummer: 30010/2024.

Vid frågor om tillsynen eller frågor om hur uppgifterna ska återredovisas, var vänlig kontakta någon av inspektörerna nedan:

Inspektör Yvonne Berneke, yvonne.berneke@ivo.se Telefon: 010-788 57 13

Inspektör Malin Lindqvist, malin.lindqvist@ivo.se Telefon: 010-788 54 34

Vid tekniska frågor om formuläret kontakta: kommuntillsyn@ivo.se.

Uppge vilka brister som kommunen kommer att redovisa åtgärder för, utifrån IVO:s beslut i tillsynen

- ☒ Kommunen brister i sin skyldighet att göra kontroller inför placeringar av barn och unga
- ☒ Kommunen brister i sin skyldighet att hantera orosanmälningar
- ☒ Kommunen brister i sin skyldighet att följa upp placering av barn och unga
- ☒ Kommunen brister i sin egenkontroll avseende myndighetsutövning för barn och unga

Kommunen brister i sin skyldighet att göra kontroller inför placeringar av barn och unga

Observera att redovisningen avser alla delar av ovanstående brist som framgår av beslutet.

Om någon av frågorna inte är aktuell, skriv Ej aktuell.

Redovisa kommunens inställning till ovanstående brist

Nämnden instämmer att kommunen har brustit i sin skyldighet att göra kontroller inför placeringar av barn och unga. Uppgiftslämnare från kommunen tillträdde sin tjänst den 21 oktober 2024. Det saknades då tydliga rutiner för verksamhetsområde barn- och familj, varpå svar lämnats om att kommunen inte gjort kontroller i tillräcklig stor utsträckning utifrån lämnat svar. Även om detta kan ha gjorts i enskilda ärenden, kunde uppgiftslämnare från nämnden inte säkerställa det, då rutiner saknades.

Redovisa de eventuella åtgärder som genomförts för att komma till rätta med ovanstående brist

Ett omfattande arbete har gjorts för hela verksamhetsområdet barn- och unga sedan hösten 2024 som fortsatt är pågående där arbete pågår för att förbättra verksamhetens kvalitetsledningssystem med aktuella rutiner. En handlingsplan finns för detta där rutiner har tagits fram och som är ett fortsatt pågående arbete. Nedanstående har tagits fram:

Rutin - familjehemsutredning har tagits fram. Innehåller bland annat följande kontrollområden:

- Kontroll av tillstånd från IVO (konsulentverksamhet) och samråd med andra kommuner vid placering i hem som haft tidigare placeringar.
- Registerutdrag från Polismyndighetens belastnings- och misstankeregister, socialregister, Kronofogden och Försäkringskassan.
- Referenstagning från minst två oberoende personer, inklusive kommuner som haft placeringar där de senaste fem åren.
- Bedömning av hemmets lämplighet (boende, närmiljö, föräldraförmåga, samarbetsförmåga m.m.).
- Barnsäkerhetskontroll via checklista.
- Skriftligt avtal som reglerar ansvar, uppdragets omfattning och möjligheten till oanmälda besök.

Checklista - kontroll inför placering har tagits fram. Innehåller bland annat följande:

Kontroll av tillstånd och tillståndsinnehavare

- Kontrollera giltigt IVO-tillstånd (HVB, stödboende, konsulentverksamhet).
- Kontrollera eventuella villkor eller inskränkningar i tillståndet.
- Kontrollera historik hos IVO (t.ex. tillsynsbeslut, varningar).

Registerkontroll

- Belastnings- och misstankeregister (samtliga vuxna i hushållet/verksamheten).
- Socialregister (egna kommunen samt de senaste fem årens folkbokföringskommuner).
- Kronofogden (skuldsaldo, betalningsanmärkningar).
- Försäkringskassan (aktuell situation, pågående ersättningar).
- Eventuell kontroll av personal som barnet kommer i kontakt med (vid HVB/stödboende).

Referenser och samråd

- Minst två oberoende personliga referenser per familjehemsförälder
- Yrkesreferenser där det är möjligt (lärare, arbetsgivare, tidigare socialsekreterare m.m.).
- Samråd med kommuner som haft placeringar i hemmet/verksamheten de senaste fem åren.

Bedömning av lämplighet

- Hemmets boendemiljö, säkerhet och barnsäkerhetschecklista genomgången och dokumenterad.
- Familjens/personals stabilitet och resurser (ekonomi, social situation, stödande nätverk).
- Kompetens och erfarenhet utifrån barnets specifika behov (t.ex. NPF, trauma).
- Förmåga till samarbete med vårdnadshavare, skola och socialtjänst.
- Förmåga att hantera kris och separationer.

Barnets/ den unges specifika behov

- Matchning mot placeringsmiljön utifrån barnets utvecklingsbehov (BBIC:s fyra utvecklingsområden).
- Behov av syskonplacering eller särskilda kontaktpersoner/nätverk.
- Behov av särskilda resurser (språkstöd, medicinsk kompetens, fysisk tillgänglighet).

Hälsa och skola

- Hälsoundersökning (aktuell eller inbokad vid placering).
- Tandstatus (aktuell eller inbokad vid placering).
- Information och planering med förskola/skola inför placering.

Särskilda riskbedömningar

- Hot- och riskbedömning (t.ex. skyddad adress, risk för att barnet lokaliseras).
- Bedömning av närmiljö (brottslighet, missbruk, våldsutsatthet).
- Bedömning av fritids- och sociala miljöer.

Dokumentation och beslut

- Samtliga kontroller dokumenterade i verksamhetssystemet.
- Sammanfattning av alla kontrollmoment.
- Skriftligt avtal

Brådskanie placeringar

- Om placering sker akut: dokumentera vilka kontroller som är gjorda vid beslutstillfället.
- Slutför resterande kontroller skyndsamt och dokumentera

Uppföljning

- Kontrollera att rutinen följs vid egenkontroll (minst årligen).
- Rapportera brister till enhetschef och vid behov socialnämnd.

Redovisa uppgifter om när vidtagna åtgärder genomförts

Januari 2025 har rutin - familjehemsutredning färdigställts. Även checklista - kontroll inför placering

Redovisa förväntad effekt av åtgärderna för barn och unga

Barn och unga får tryggare och säkrare placeringar genom att alla relevanta kontroller genomförs och dokumenteras innan beslut.

Rättssäkerheten stärks och risken för placeringar i olämpliga miljöer minskar.

Bättre matchning mellan barnets behov och familjehemmets/boendets resurser.

Ökad tillit till socialtjänsten från barn, vårdnadshavare och samverkansaktörer.

Redovisa de eventuella åtgärder som planeras för att komma till rätta med ovanstående brist

En samlad rutin för placerade barn är under uppbyggnad som innehåller flera delar =

Följa vården (klart)

Övervägande/omprövning av vård (klart)

Umgänge (klart)

Vårdens upphörande (klart)

Vårnadsöverflytt (pågående)

När barn avviker från vården (pågående)

Anmälan på placerat barn (pågående)

Placering enligt SoL och LVU (pågående)

Omplacering (pågående)

Redovisa uppgifter om när eventuella planerade åtgärder kommer att genomföras

Är pågående och flera delar är klara. Rutinen bedöms i sin helhet vara klar senast mot slutet av september 2025. Se ovan vilka delar som är klara och vilka delar som är pågående.

Gällande område placering enligt SoL och LVU samt omplacering innehåller: kontroller inför placering i privat drivna verksamheter (HVB, stödboende m.m.)

Redovisa förväntad effekt av de planerade åtgärderna för barn och unga

Den samlade rutinen säkerställer att alla kontroller inför placering genomförs och dokumenteras på ett likvärdigt sätt oavsett placeringsform. Detta minskar risken för olämpliga placeringar, stärker rättssäkerheten och ger tryggare och mer stabila vårdmiljöer för barn och unga.

Kommunen brister i sin skyldighet att hantera orosanmälningar

Observera att redovisningen avser alla delar av ovanstående brist som framgår av beslutet.

Om någon av frågorna inte är aktuell, skriv Ej aktuell.

Redovisa kommunens inställning till ovanstående brist

Under hösten 2024 gjordes en oberoende PWC granskning intierad av socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden. Även denna granskning uppmärksammade det som IVO konstaterat, att kommunen brister i sin skyldighet att hantera orosanmälningar. Tydliga rutiner har saknats.

Redovisa de eventuella åtgärder som genomförts för att komma till rätta med ovanstående brist

Nya rutiner för förhandsbedömning, skyddsbedömning och utredning av barn och unga infördes hösten 2024. Delegationsordningen har setts över och ledarskapet har stärkts. Egenkontroller genomförs löpande och en särskild internkontroll med årlig rapport till socialnämnden har införts. Antalet oskrivna utredningar har minskat från 49 till 3 (bedöms vara 0 i augusti 2025). Månatlig statistik och indikatorer följs upp för att säkerställa att lagkrav och tidsfrister hålls.

Redovisa uppgifter om när vidtagna åtgärder genomförts

Varit ett pågående arbete sedan hösten 2024. Rutiner färdigställdes hösten 2024 =

Rutin - förhandsbedömning barn och unga

Rutin - skyddsbedömning barn och unga

Rutin - utreda barn och unga

Kontinuerliga ärendegenomgångar mellan arbetsledare (teamledare) och socialsekreterare för att säkerställa att lagstiftning efterlevs och tidsfrister efterlevs, har pågått hela 2025.

Verksamheten hade hösten 2024, 49 oskrivna utredningar (saknade beslutsunderlag). Verksamheten har idag 3 oskrivna utredningar. Dessa bedöms vara klara i slutet av augusti och verksamheten har då 0 oskrivna utredningar.

En särskild internkontroll har utformats för orosanmälningar, där enhetschef ansvarar för årlig rapportering till socialnämnden (Efter PWC granskning). Följande indikatorer följs upp:

Andel orosanmälningar registrerade och skyddsbedömda inom 24 timmar

Andel orosanmälningar hanterade inom ramen för förhandsbedömning (14 dagar)

Andel förhandsbedömningar som leder till utredning

Andel utredningar som inleds direkt vid mottagande av anmälan

Andel förhandsbedömningar där barnsamtal genomförts

Andel förhandsbedömningar där anmälaren bjudits in till möte, där så bedömts relevant

Andel beslut där återkoppling skett till anmälare vid begäran

Andel ärenden med fullständig dokumentation enligt riktlinjer

och rutiner

Egenkontrollen ska leda till en årlig kvalitetsrapport som innehåller:

Inledning

Sammanställning av indikatorer (tabeller/diagram)

Resultatanalys

Måluppfyllelse

Identifierade förbättringsområden

Vidtagna samt planerade åtgärder

Förbättringsplan.

Utöver detta redovisar enhetschef månatlig statistik till socialnämnden, som omfattar:

Antal ansökningar, anmälningar och inledda utredningar

Antal utredningar med 90 dagars handläggningstid

Försenade omprövningar/överväganden

Orsaker till anmälan och anmälningsväg

Redovisa förväntad effekt av åtgärderna för barn och unga

Åtgärderna säkerställer att orosanmälningar hanteras skyndsamt, rättssäkert och i enlighet med praxis. Detta leder till att barn i behov av skydd eller stöd uppmärksammas och får insatser i rätt tid, vilket stärker trygghet, minskar risk för att barn far illa och bidrar till en mer förutsägbar och rättssäker handläggning.

Redovisa de eventuella åtgärder som planeras för att komma till rätta med ovanstående brist

Ej aktuellt. Brister åtgärdade

Redovisa uppgifter om när eventuella planerade åtgärder kommer att genomföras

Ej aktuellt. Brister åtgärdade

Redovisa förväntad effekt av de planerade åtgärderna för barn och unga

Ej aktuellt brister åtgärdade

Kommunen brister i sin skyldighet att följa upp placering av barn och unga

Observera att redovisningen avser alla delar av ovanstående brist som framgår av beslutet.

Om någon av frågorna inte är aktuell, skriv Ej aktuell.

Redovisa kommunens inställning till ovanstående brist

Instämmer i att brister förekommit gällande arbetet med att följa upp vården för placerade barn och unga. Ett omfattande arbete har skett för att åtgärda detta.

Redovisa de eventuella åtgärder som genomförts för att komma till rätta med ovanstående brist

Arbetsområden har delats in i olika verksamhetsområden för att förbättra arbetet. En "barnföljare" har anställts med arbetsuppgifter att följa vården för placerade barn och unga.

Alla placerade barn och unga har en särskilt utsett socialsekreterare

Redovisa uppgifter om när vidtagna åtgärder genomförts

Den 1 november 2024 anställdes en barnföljare. Alla placerade barn och unga har tilldelats en särskild utsett socialsekreterare som följer vården enligt gällande rutiner, föreskrifter och riktlinjer. Riktlinje för placerade barn och unga reviderades och antogs av socialnämnden i maj 2025. Rutin - följa vården har även utvecklats och arbetet pågår löpande (samlad rutin för arbetet med placeringar). Se även svar rörande brister i kontroller inför placeringar där detta förtydligas.

Redovisa förväntad effekt av åtgärderna för barn och unga

De vidtagna åtgärderna förväntas säkerställa en bättre och mer kontinuerlig uppföljning av placerade barn och unga. Genom att varje barn får en särskild socialsekreterare ökar tryggheten och möjligheten till snabbare insatser vid behov. Reviderade riktlinjer och nya rutiner bidrar till ökad tydlighet och kvalitet i vården.

Redovisa de eventuella åtgärder som planeras för att komma till rätta med ovanstående brist

Ej aktuellt. Brister åtgärdade

Redovisa uppgifter om när eventuella planerade åtgärder kommer att genomföras

Ej aktuellt. Brister åtgärdade

Redovisa förväntad effekt av de planerade åtgärderna för barn och unga

Ej aktuellt. Brister åtgärdade

Kommunen brister i sin egenkontroll avseende myndighetsutövning för barn och unga

Observera att redovisningen avser alla delar av ovanstående brist som framgår av beslutet.

Om någon av frågorna inte är aktuell, skriv Ej aktuell.

Redovisa kommunens inställning till ovanstående brist

Verksamheten instämmer i att brister förekommit avseende egenkontroll kring myndighetsutövning för barn och unga. Kommunen är medveten om att egenkontrollen tidigare inte har varit tillräckligt systematisk och omfattande för att fullt ut säkerställa efterlevnad av rutiner och avtal, särskilt vad gäller privata utförare och användning av konsulter.

Verksamheten använder inga konsulter i den egna verksamheten sedan 1 nov 2024.

Redovisa de eventuella åtgärder som genomförts för att komma till rätta med ovanstående brist

Kommunen har infört ett årshjul för årlig revidering av riktlinjer samt ett förbättrat kvalitetsledningssystem. Egenkontroller av rutiner görs årligen och nya rutiner har utvecklats. Egenkontroll har införts gällande orosanmälningar med månadsvis uppföljning av statistik, såsom antal orosanmälningar och inledda utredningar. Vidare påbörjades egenkontroll av aktgranskning via Region Örebro i maj 2025. Fyra rapporter per år sammanställs och redovisas till socialnämnden med uppföljning av mål, indikatorer och aktiviteter. Dessa rapporter innehåller bland annat statistik om insatser, SIP-möten, barnsamtal och genomförandeplaner.

Redovisa uppgifter om när vidtagna åtgärder genomförts

Egenkontroll har påbörjats i maj 2025 gällande aktgranskning för barn och unga via Region Örebro och är fortsatt pågående.

Årshjul gällande riktlinjer är fastställt i början på 2025.

Egenkontroll gällande orosanmälningar sker en gång årligen.

Egenkontroll av statistik till nämnden görs månadsvis

Rutiner ses över årligen (januari framöver eller vid behov, men har sett kontinuerligt under året utifrån avsaknad av rutiner och nya SoL)

Fyra rapporter redovisas till socialnämnden varje år där mål, indikatorer, aktiviteter följs upp. Detta leder till egenkontroll varje kvartal i samlad rapport.

Statistik som redovisas är bland annat:

Antal deltagare i (samtliga) icke behovsprövade insatser.

Genomförda SIP-möten för samordning av insatser

Genomförda barnsamtal för att öka barns delaktighet (kontroll i verksamhetssystem)

Upprättade genomförandeplaner för alla insatser (stickprov och kontroll i verksamhetssystem).

Redovisa förväntad effekt av åtgärderna för barn och unga

De införda egenkontrollerna och förbättrade rutinerna förväntas bidra till en mer systematisk och transparent uppföljning av myndighetsutövningen, vilket stärker kvaliteten och rättssäkerheten i insatserna för barn och unga. Den regelbundna statistiken och rapporteringen skapar bättre förutsättningar för styrning och kontinuerlig utveckling med barnens bästa i fokus.

Redovisa de eventuella åtgärder som planeras för att komma till rätta med ovanstående brist

Kommunen planerar att anta en särskild riktlinje för att motverka jäv och korruption, i linje med den nya nationella handlingsplanen. Det finns idag en kommunal riktlinje gällande Jäv.

Kommunen samarbetar även med Örebro kommun i frågor kring upphandling och ramavtal för att säkerställa goda rutiner och kontroll.

Redovisa uppgifter om när eventuella planerade åtgärder kommer att genomföras

Hösten 2025

Redovisa förväntad effekt av de planerade åtgärderna för barn och unga

Antagandet av riktlinjer mot jäv och korruption förväntas stärka transparensen och förtroendet i verksamheten. Det bidrar till att säkerställa objektivitet i beslutsfattandet och skyddar barn och unga från risker som kan uppstå vid oegentligheter, vilket stärker kvaliteten och rättssäkerheten i insatserna.

Kontrollera att alla uppgifter är ifyllda och att uppgifterna lämnats av/på uppdrag av ansvarig nämnd/nämnder.

- ☒ Alla uppgifter är ifyllda och har lämnats av/på uppdrag av ansvarig nämnd/nämnder